

Žalostna majna (*Acridotheres tristis*)

Opis: Srednje velika ptica iz družine škorcev (Sturnidae). Telo je visoko do 12 cm, rjave barve, glava in vrat pa sta svetleče črna. Podrepna krovna peresa, konica repa in baza primarnih letalnih peres so beli. Belina je najbolj opazna v letu na zgornji in spodnji strani peruti. Kljun, očesna obroba, noge in stopala so rumene barve. Odrasli imajo rdečerjavo ali rjavorumeno šarenico. Med samci in samicami ni večjih morfoloških razlik in jih na terenu težko ločimo (Tidemann, 2007).

Imajo značilno zibajočo hojo (podobno kot škorci) in ne poskakujejo kot večina drugih ptic pevk. Proti večeru se ptice (razen gnezdečih samic) združujejo v jate in se odpravijo na skupna prenočišča, ki so običajno na drevesih, lahko pa tudi v špranjah, stavbah, pod mostovi. Ptice so izrazito teritorialne in se pogosto oglašajo (Tidemann, 2007).

V Sloveniji ni drugih podobnih vrst. Po obliki telesa in velikosti je podoben kos (*Turdus merula*), katerih samci imajo prav tako rumen kljun in rumeno obrobo okoli oči, vendar je obroba pri kosih veliko ožja. Noge so rjave. Samci kosa so popolnoma črni, samice pa rjave in nimajo belih peres (razen delno albino osebkov).

Žalostna majna (*Acridotheres tristis*)
Foto: T G Santosh, CC BY-SA 3.0

Žalostna majna (*Acridotheres tristis*) v letu
Foto: Joelle Belmonte, CC BY NC

Domovina: Naravno območje razširjenosti obsega srednjo in južno Azijo (Iran, Afganistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Tadžikistan, južni Kazahstan, Pakistan, Indija, Šri Lanka, Nepal, Butan, južna Kitajska, Burma, Tajska in Vietnam) (Peacockl, et al. 2007).

Stanje v Sloveniji: V Sloveniji vrsta zdaj nima ustaljenih populacij. Edino opažanje vrste pri nas je bilo zabeleženo leta 2009 v okolici Godoviča (Hanžel & Šere, 2012). V Evropi je vrsta že ustaljena na nekaterih delih Iberskega polotoka. Zaradi podnebnih sprememb je verjetno, da se bo brez ukrepanja vrsta širila proti severu in vzhodu (GB Non-Native Species Secretariat, 2017).

Habitat: Poseljujejo tropska in zmerna območja in se lahko prilagodijo na različne tipe podnebja in habitate. Živijo na poplavnih ravninah, traviščih, kmetijskih območjih in plantažah, najbolj številčne pa so v urbanih habitatih (mesta, parki, vrtovi, vasi, ob cestah). Hrano iščejo v odprtih, travnatih habitatih (ISSG, 2011).

Pot vnosa: Glavna pot vnosa je pobeg ali namerni izpust ptic, ki se zadržujejo v ujetništvu kot hišne živali ali v živalskih vrtovih. Možen je tudi prenos ptic kot slepih potnikov z ladjami (GB Non-Native Species Secretariat, 2017).

Vplivi: Žalostna majna je v številnih delih sveta opredeljena kot invazivna vrsta. Majne z domorodnimi pticami tekmujejo za gnezditvena mesta in lahko celo aktivno izrinjajo nekatere ptice iz gnezd. So tudi plenilci nekaterih manjših ptic. Jate ptic lahko tudi poškodujejo velike količine sadežev. Zaradi glasnega oglašanja so v nekaterih mestih moteče, predstavljajo pa tudi potencialno nevarnost za zdravje ljudi, saj prenašajo ptičje pršice, ki lahko preidejo tudi na ljudi. V iztrebkih so lahko prisotne nekatere patogene bakterije in virusi (ISSG, 2011).

Literatura:

GB Non-Native Species Secretariat, 2017. Study on Invasive Alien Species – Development of risk assessments to tackle priority species and enhance prevention. Final Report. Annex 1: Risk Assessment for *Acridotheres tristis* (Linnaeus 1766). Dostopno na:

https://circabc.europa.eu/sd/a/78eada39-a215-4d97-837c-cfa000a69d21/Acridotheres_tristis_RA.docx [24. 10. 2019]

Hanžel, J. & D. Šere, 2012. Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. *Acrocephalus* 32(150/151): 143–203. Dostopno na: http://ptice.si/2014/wp-content/uploads/2014/04/2011_seznam_ugotovljenih_ptic_slovenije_s_pregledom_redkih_vrst.pdf [24. 10. 2019]

ISSG, 2011. Global Invasive Species Database. *Acridotheres tristis*. Dostopno na: <http://issg.org/database/species/ecology.asp?si=108&fr=1&sts=&lang=EN> [24. 10. 2019]

Peacockl D. S., B. J. van Rensburgl & M. P. RobertsonII, 2007. The distribution and spread of the invasive alien common myna, *Acridotheres tristis* L. (Aves: Sturnidae), in southern Africa. *South African Journal of Science*. 103 (11-12): 465-473. Dostopno na: <http://www.scielo.org.za/pdf/sajs/v103n11-12/a0810312.pdf> [24. 10. 2019]

Tidemann, C., 2007. Common Indian Myna Website. Dostopno na: <https://fennerschool-associated.anu.edu.au/myna/identification.html> [24. 10. 2019]

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2019. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.